

תשעה באב

נחפשה דרכינו ונחקרה ונשובה עד ה' (איכה ג, מ)

והקשה באלשיך, הרי הפסוק הקודם מדבר בלשון יחיד - "מה יתאונן אדם חי גבר על חטאיו" ומדוע כאן נקט לשון רבים - "נחפשה דרכינו"? ומיישב על פי הגמרא בברכות המביאה מעשה ברב הונא שהחמיצו לו 400 חביות של יין, אמרו לו תלמידיו שיפשפש במעשיו. אמר להם: וכי חשוד אני בעיניכם שלא פשפשתי ובדקתי מעשי? אמרו לו: וכי הקדוש ברוך הוא חשוד לעשות דבר בלי משפט ודין?! אמר להם: האם שמעתם עלי איזה לשון הרע? אמרו לו: שמענו שלא נתת לאריס את חלקו. נתן רב הונא לאריס את חלקו וחזר היין להיות כבתחילה, ויש אומרים שהתיקר החומץ ומכרו במחיר של יין.

נמצא שרק בגלל שדרש וחקר רב הונא אצל תלמידיו, הגיע לידי גילוי החטא ותיקונו, ועל כך אומר המקובן: "מה יתאונן ... גבר על חטאיו", באם רוצה האדם לתקן עוונו, אזי "נחפשה דרכינו" - יבדוק ויפשפש במעשיו, ואם לא ימצא, אזי "ונחקרה" - יחקור וידרוש אצל אחרים, כי אם יסמוך על עצמו, לא יגיע לידי גילוי החטא, לכן עליו להסתייע באחרים, ואז "ונשובה עד ה'".

מקור: הרב יוסף זילברפרב שליט"א